Агуулга

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл 3
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан 3
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан 4
2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан 7
2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан 7
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан 11
2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан........ 13
3. Аудитын тайлан 13
3.1 Ерөнхий зүйл 14
3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт........ 15
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал 15
3.4 Материаллаг байдал........ 16
3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга........ 16
3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв........ 16
3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг 17
3.8 Аудитын гол асуудал........ 17
3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал 18
3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт........ 18
3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт 18
3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал........ 19
4. Аудитын илрүүлэлт........ 19
4.1 Залруулсан алдаа........ 19
4.2 Төлбөрийн акт 19
4.3 Албан шаардлага........ 19
4.4 Зөвлөмж 19
5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл 19

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар

ӨВӨРХАНГАЙ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

62173 Арвайхээр, Өвөрхангай аймаг.
Утас/Факс: (976) 7032 3253.
E-mail: uvurkhangai@audit.gov.mn

2022.02.18 № 150
танай ____________-ны №____________-т

БОГД СУМЫН ЗДТГ-ЫН ДАРГА
Д.ГАНБААТАР ТАНАА

АУДИТЫН САНАЛ ДҮГНЭЛТ

Зөрчилгүй санал дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1 -д заасны дагуу Богд сумын ЗДТГазрын 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдөрөөх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Богд сумын ЗДТГазрын 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдөрөөх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшний баталгаа боловч материаллаг буруу илэрхийлэл байгаа тохиолдолд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүгдийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа биш юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР ______ О.БАТЖАРГАЛ

D:\Auditiin gazar\baiguullagiin dotood barimt\A4

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**118,630,845.88**	**154,116,842.56**
31	**МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ**		
33	**АВЛАГА**	-	-
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	3,697.22	-
		3,697.22	-
34600	Урьдчилж гарсан зардал	2,500,000.00	2,500,000.00
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	116,127,148.66	151,616,842.56
354	**Хангамжийн материал**	116,127,148.66	151,616,842.56
35410	Бичиг хэргийн материал	1,258,800.00	1,081,800.00
35420	Аж ахуйн материал	114,607,348.66	150,274,042.56
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	261,000.00	261,000.00
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**5,630,989,820.57**	**5,448,275,743.84**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	5,630,989,820.57	5,448,275,743.84
392	**Биет хөрөнгө**	5,556,775,820.57	5,378,410,743.84
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	5,463,506,419.66	5,445,717,480.66
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(748,654,091.13)	(1,013,083,003.01)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	306,228,900.00	318,828,900.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(110,924,672.50)	(141,890,156.02)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	836,340,999.80	741,125,099.61
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(520,470,046.18)	(394,134,759.82)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	32,895,749.78	29,236,302.92
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(19,764,709.93)	(16,956,620.97)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	381,671,490.00	529,608,444.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(64,054,218.93)	(120,040,943.53)
393	**Биет бус хөрөнгө**	74,214,000.00	69,865,000.00
39301	Програм хангамж	5,100,000.00	5,100,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(2,550,000.00)	(3,725,000.00)

39303	Бусад биет бус хөрөнгө	71,664,000.00	68,490,000.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**5,749,620,666.45**	**5,602,392,586.40**
4	**НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР**	-	-
41	**БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР**	-	-
42	**УРТ ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР**	-	-
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**5,749,620,666.45**	**5,602,392,586.40**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	5,749,620,666.45	5,602,392,586.40
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	589,606,507.20	589,606,507.20
51101	Өмч: - төрийн		
512	**Хуримтлагдсан үр дүн**	2,971,230,521.97	2,824,002,441.92
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	2,971,230,521.97	2,971,230,521.97
51220	Тайлант үеийн үр дүн		(147,228,080.05)
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	2,188,783,637.28	2,188,783,637.28
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**5,749,620,666.45**	**5,602,392,586.40**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**1,113,396,688.32**	**965,153,408.33**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**612,820,866.32**	**421,470,451.33**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	612,820,866.32	421,470,451.33
1200017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-Үндсэн хөрөнгө	562,164,458.32	316,581,022.33
1200018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-Бараа материал		39,601,800.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	50,656,408.00	2,000,000.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих		63,287,629.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**500,575,822.00**	**543,682,957.00**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	43,098,622.00	29,263,357.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	30,959,000.00	27,511,500.00
131104	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	9,728,027.00	1,652,857.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	2,411,595.00	99,000.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	457,477,200.00	514,419,600.00

132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага	457,477,200.00	514,419,600.00
2	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**988,560,237.16**	**1,047,069,443.74**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**988,560,237.16**	**1,047,069,443.74**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	947,080,003.26	977,570,351.08
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	234,502,381.00	240,360,814.00
210101	Үндсэн цалин	234,502,381.00	240,360,814.00
210102	Нэмэгдэл		
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	29,793,254.88	31,282,282.58
210201	Тэтгэврийн даатгал	20,282,322.96	21,657,249.46
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,387,019.73	2,406,258.28
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,899,533.79	1,925,006.57
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	475,535.94	481,251.71
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,748,842.46	4,812,516.56
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	56,715,632.00	63,412,395.98
210301	Гэрэл, цахилгаан	3,748,340.00	4,631,305.78
210302	Түлш, халаалт	51,559,692.00	57,373,490.20
210303	Цэвэр, бохир ус	1,407,600.00	1,407,600.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	30,519,879.00	49,979,634.10
210401	Бичиг хэрэг	2,434,600.00	2,349,300.00
210402	Тээвэр, шатахуун	22,300,000.00	29,570,640.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,445,321.00	2,894,788.00
210404	Ном, хэвлэл	90,000.00	174,500.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал		9,584,900.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,249,958.00	5,355,506.10
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал		50,000.00
2105	**Нормативт зардал**	119,300.00	846,500.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл		
210502	Хоол, хүнс		
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	119,300.00	846,500.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**		

		83,673,295.00	1,179,400.00
210601	Багаж техник хэрэгсэл	860,000.00	697,400.00
210604	Урсгал засвар	82,813,295.00	482,000.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	3,620,000.00	4,574,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	3,620,000.00	4,574,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	114,306,393.00	27,644,359.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	111,913,327.00	26,298,307.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,300,000.00	432,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	300,000.00	187,114.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	66,000.00	
210807	Газрын төлбөр	727,066.00	726,938.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	393,829,868.38	558,290,965.42
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	27,915,164.00	122,510,911.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх		140,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	365,914,704.38	435,640,054.42
212201	Хувийн хэвшлийн байгууллагад олгох татаас		
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	41,480,233.90	69,499,092.66
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	4,060,000.00	17,874,140.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал		17,314,140.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	4,060,000.00	560,000.00
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	37,420,233.90	51,624,952.66
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	37,420,233.90	51,624,952.66
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)**	**124,836,451.16**	**(81,916,035.41)**
145	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ОРЛОГЫН ДҮН**	-	-
225	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН**	-	65,312,044.64
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз		65,312,044.64
4	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)**	-	(65,312,044.64)
5	**НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)**	**124,836,451.16**	**(147,228,080.05)**

2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C01	**2021 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл**	589,606,507.20	2,188,783,637.28	2,971,230,521.97	5,749,620,666.45
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт				0.00
C03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	589,606,507.20	2,188,783,637.28	2,971,230,521.97	5,749,620,666.45
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт				0.00
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт				0.00
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз				0.00
C07	Тайлант үеийн үр дүн				0.00
C08	**2020оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	589,606,507.20	2,188,783,637.28	2,971,230,521.97	5,749,620,666.45
D01	**2021 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл**	589,606,507.20	2,188,783,637.28	2,971,230,521.97	5,749,620,666.45
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	0.00	0.00
D03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	589,606,507.20	2,188,783,637.28	2,971,230,521.97	5,749,620,666.45
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	0.00	0.00	0.00	0.00
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт		0.00	0.00	0.00
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	0.00	0.00	0.00	0.00
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү	0.00	0.00	0.00	0.00
D08	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	-147,228,080.05	-147,228,080.05
D09	**2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	589,606,507.20	2,188,783,637.28	2,824,002,441.92	5,602,392,586.40

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/төгрөгөөр/

Данс-ны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)**	551,232,230.00	608,970,586.00
11	**ТАТВАРЫН ОРЛОГО**	-	-
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	50,656,408.00	65,287,629.00

120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	50,656,408.00	65,287,629.00
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**		
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	50,656,408.00	2,000,000.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих		63,287,629.00
123002	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас шилжүүлсэн орлого		
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**500,575,822.00**	**543,682,957.00**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	-	-
131006	Засгийн газрын тусгай сангаас санхүүжих		
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	43,098,622.00	29,263,357.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	30959000.0	27,511,500.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан	9,728,027.00	1,652,857.00
1311	**Төсвийн жилийн явцад УИХ-аас соёрхон баталсан, ЗГ хоорондын гэрээ болон ОУ байгууллагаас авах хөнгөлөлттэй зээл**		
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	2,411,595.00	99,000.00
131106	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/		
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	457,477,200.00	514,419,600.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт/орон нутгийн төсөвт байгууллага	457,477,200.00	514,419,600.00
132002	Оны эхний үлдэгдлээс санхүүжих / орон нутгийн төсөв/		
1340	**Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих**	-	-
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)**	**551,232,230.00**	**607,313,586.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**551,232,230.00**	**607,313,586.00**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**509,751,996.10**	**537,540,893.34**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	234,502,381.00	239,980,129.00
210101	Үндсэн цалин	234,502,381.00	239,980,129.00
210102	Нэмэгдэл		
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	29,796,952.10	31,278,585.36
210201	Тэтгэврийн даатгал	20,286,020.18	21,653,552.24
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,387,019.73	2,406,258.28

210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,899,533.79	1,925,006.57
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	475,535.94	481,251.71
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,748,842.46	4,812,516.56
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	56,715,632.00	63,347,288.98
210301	Гэрэл, цахилгаан	3,748,340.00	4,566,198.78
210302	Түлш, халаалт	51,559,692.00	57,373,490.20
210303	Цэвэр, бохир ус	1,407,600.00	1,407,600.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	30,142,779.00	43,220,250.00
210401	Бичиг хэрэг	1,997,500.00	1,918,300.00
210402	Тээвэр, шатахуун	22,300,000.00	26,398,290.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,445,321.00	2,533,210.00
210404	Ном, хэвлэл	150,000.00	174,500.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал		11,792,450.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,249,958.00	403,500.00
2105	**Нормативт зардал**	119,300.00	150,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	119,300.00	150,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	10,173,295.00	1,438,900.00
210601	Багаж техник хэрэгсэл	4,100,000.00	938,900.00
210604	Урсгал засвар	6,073,295.00	500,000.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	3,620,000.00	4,784,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	3,620,000.00	4,784,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	114,195,593.00	27,644,359.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	111,802,527.00	26,164,357.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,300,000.00	432,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	300,000.00	321,064.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	66,000.00	
210807	Газрын төлбөр	727,066.00	726,938.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**		

		30,486,064.00	125,697,381.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	30,486,064.00	125,557,381.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх		140,000.00
211	**ХҮҮ**	-	-
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**41,480,233.90**	**69,772,692.66**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	4,060,000.00	18,147,740.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал		17,987,740.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	4,060,000.00	160,000.00
2133	**Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	37,420,233.90	51,624,952.66
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	37,420,233.90	51,624,952.66
213304	Хөрөнгийн		
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)**	-	1,657,000.00
	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	-	-
4	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (4)**	-	-
140001	Үндсэн хөрөнгө борлуулсны орлого		
5	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)**	-	**1,657,000.00**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	-	**1,657,000.00**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	-	1,657,000.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал		1,657,000.00
6	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)**	-	(1,657,000.00)
	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	-	-
7	**САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ**	-	-
8	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)**	-	-
9	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**		-
10	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**	-	

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/төгрөгөөр/

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Өмнөх оны		Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
1	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**				
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	501077100.00	471461674.10	562419600.00	579707229.00
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	501077100.00	471461674.10	562419600.00	579707229.00
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	500137100.00	470521674.10	543129600.00	510033536.34
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	253855800.00	234502381.00	255000000.00	239980129.00
210101	Үндсэн цалин	253855800.00	234502381.00	255000000.00	239980129.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	34270500.00	29796952.10	34425000.00	31278585.36
210201	Тэтгэврийн даатгал	24116300.00	20286020.18	24225000.00	21653552.24
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2538600.00	2387019.73	2550000.00	2406258.28
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2030800.00	1899533.79	2040000.00	1925006.57
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	507700.00	475535.94	510000.00	481251.71
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	5077100.00	4748842.46	5100000.00	4812516.56
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	58018200.00	56715632.00	68500000.00	63347288.98
210301	Гэрэл, цахилгаан	4000000.00	3748340.00	6500000.00	4566198.78
210302	Түлш, халаалт	52518200.00	51559692.00	60500000.00	57373490.20
210303	Цэвэр, бохир ус	1500000.00	1407600.00	1500000.00	1407600.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	27447600.00	25842779.00	42147600.00	40220250.00
210401	Бичиг хэрэг	1997600.00	1997500.00	1997600.00	1918300.00
210402	Тээвэр, шатахуун	18000000.00	18000000.00	23400000.00	23398290.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	5,050,000.00	3,445,321.00	4,050,000.00	2,533,210.00
210404	Ном, хэвлэл	150,000.00	150,000.00	180,000.00	174,500.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	-	-	12,070,000.00	11,792,450.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,250,000.00	2,249,958.00	450,000.00	403,500.00

2105	**Нормативт зардал**	119,300.00	119,300.00	220,000.00	150,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	119,300.00	119,300.00	220,000.00	150,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	6,510,000.00	6,510,000.00	2,840,000.00	2,833,900.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	4,100,000.00	4,100,000.00	2,340,000.00	2,333,900.00
210604	Урсгал засвар	2,410,000.00	2,410,000.00	500,000.00	500,000.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	5,302,400.00	3,620,000.00	6,050,000.00	4,784,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	5,302,400.00	3,620,000.00	6,050,000.00	4,784,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	86,197,200.00	84,998,566.00	2,937,000.00	1,480,002.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	83,783,200.00	82,605,500.00	-	-
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,300,000.00	1,300,000.00	1,600,000.00	432,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	300,000.00	300,000.00	490,000.00	321,064.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	66,000.00	66,000.00	99,000.00	-
210807	Газрын төлбөр	748,000.00	727,066.00	748,000.00	726,938.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	28,416,100.00	28,416,064.00	131,010,000.00	125,959,381.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	28,416,100.00	28,416,064.00	130,870,000.00	125,819,381.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	-	-	140,000.00	140,000.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	940,000.00	940,000.00	19,290,000.00	69,673,692.66
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	940,000.00	940,000.00	19,290,000.00	69,673,692.66
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	-	-	18,000,000.00	17,987,740.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	940,000.00	940,000.00	1,290,000.00	160,000.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг				51,525,952.66
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	501,077,100.00	471,461,674.10	562,419,600.00	579,707,229.00
1320	**ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	442,477,100.00	420,805,266.10	480,866,600.00	514,419,600.00
132001	Орон нутгийн				

	төсвөөс	442,477,100.00	420,805,266.10	480,866,600.00	514,419,600.00
120004	**ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС**	58,600,000.00	50,656,408.00	81,553,000.00	65,287,629.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	43,600,000.00	50,656,408.00	5,750,000.00	2,000,000.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	-	-	47,250,000.00	63,287,629.00
1200043	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	15,000,000.00	-	28,553,000.00	-
61	**БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО**	1	1	1	1
610001	Төсвийн байгууллага	1	1	1	1
610002	Төсвөөс гадуур байгууллага				
62	**АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО**	22	22	22	22
620001	Удирдах ажилтан	10	10	9	9
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	10	10	11	11
620003	Үйлчлэх ажилтан	2	2	2	2
620004	Гэрээт ажилтан				
65	**ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ**	**22**	**22**	**22**	**22**
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	7	7	9	9
650002	Төрийн тусгай албан хаагч (ТТ)				
650003	Ажлын албаны албан хаагч (АА)				
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	6	6	4	4
650010	Гэрээт ажилтан				
650011	Улс төрийн албан хаагч (УТ)	9	9	9	9

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Гүйцэтгэл
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
I	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**0.00**	**29,263,357.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**0.00**	**29,164,357.00**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	0.00	29,164,357.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	0.00	3,000,000.00
210402	Тээвэр шатахуун		

			3,000,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	0.00	26,164,357.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	-	26,164,357.00
2133	**Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	**0.00**	**99,000.00**
213303	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, төвлөрүүлэх шилжүүлэг		
213403	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, төвлөрүүлэх шилжүүлэг		99,000.00
II	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	0.00	29,263,357.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	0.00	29,263,357.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	27,511,500.00
131104	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө		1,652,857.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого		99,000.00
IV	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)**		
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	-
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	-

3. Аудитын тайлан

3.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д "Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана." гэж заасны дагуу Богд сумын ЗДТГазрын 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд шалгагдагч этгээд, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын талаар болон аудитын явцад илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал болон аудитын санал дүгнэлт, түүний үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Энэхүү тайланд шалгагдагч этгээдэд Нягтлан бодох бүртгэлийн хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой өгсөн зөвлөмжийг тусгасан болно.

Аудитыг аудитор П.Сосорбурам гүйцэтгэж, хяналтыг аудитын менежер Д.Гансүх, газрын дарга, тэргүүлэх аудитор О.Батжаргал нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Тус байгууллага нь 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг 2022.02.17-ны өдөр ирүүлсэн болно.

3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт

Тус байгууллагын зорилго: Сум хөгжүүлэх нийгэм эдийн засгийн цогц бодлогод тулгуурлан нутгийн өөрөө удирдах ёсны болон төрийн байгууллагын үйл ажиллагааг иргэдийн ажиллах амьдрах, сурч боловсрох таатай орчин бүрдүүлэхэд сумын эрхэм зорилго чиглэгдэнэ.

Тус зорилгын хэрэгжүүлэхийн тулд дараах зорилтуудыг дэвшүүлэн ажиллаж байна.

1. Боловсролын салбарын шинэчлэлийг гүнзгийрүүлж, сургалтын чанар, хүртээмжийг сайжруулахын тулд багш нарын мэргэжлийн ёс зүйн хэм хэмжээг чанд мөрдүүлж, тэдний мэдлэг чадвар, үлгэр дуурайлыг нэмэгдүүлж, хүүхдэд ээлтэй , ая тухтай сургалт хүмүүжлийн орчин бүрдүүлнэ
2. Соёл урлагийн байгууллагын үйл ажиллагаа явуулах орчин нөхцөлийг бүрдүүлэх, соёлын үйлчилгээний хүртээмж чанарыг сайжруулах, ард түмний оюуны сан, түүх соёлын дурсгалт зүйлсийг хамгаалах, сэргээн засварлах, ардын уламжлалт урлаг зан үйлийг сурталчлан өвлүүлэх зорилтыг хэрэгжүүлнэ
3. Эмнэлгийн тусламж үйлчилгээний хүртээмж,чанарыг сайжруулах,боловсон хүчний хангалт,мэргэжлийн ур чадварыг дээшлүүлэхэд чиглэсэн оновчтой бодлого,зохицуулалт хийж эмнэлгийн материаллаг баазыг бэхжүүлэн,үйл ажиллагааны чадамжийг дээшлүүлнэ,
4. Хүн амын хөгжил, хөдөлмөр эрхлэлт, нийгмийн хамгааллын үйлчилгээгээрээ дамжуулан айл өрхийн амьжиргааг дэмжих, ядуурлыг бууруулахад чиглэсэн бодлогыг хэрэгжүүлнэ.
5. Иргэдэд ойр дөт, өөрчлөлтөд уян хатан, зохицож чаддаг, идэвхтэй, санаачлагтай, цомхон чадварлаг, эцсийн эерэг үр дүнг эрхэмлэж дээдэлсэн төрийн албыг төлөвшүүлнэ.
6. Дэд бүтэц, Хөдөө аж ахуй, Мал аж ахуй, газар тариалан, жижиг дунд үйлдвэрлэлийг хөгжүүлэх замаар эдийн засгийн бүтцийг сайжруулж, өсөлтийг хангана.
7. Хүнс, хөдөө аж ахуйн үйлдвэрлэлд чанарын ахиц гаргаж, хүн ардаа экологийн цэвэр бүтээгдэхүүнээр хангахад анхаарч, байгаль орчин, хүний эрүүл мэндэд халтай, аливаа үйлдэлтэй тууштай тэмцэнэ

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд өөрчлөлт ороогүй байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж байгаа дотоод хяналтуудаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Тус байгууллага нь бодлогын баримт бичиг, дотоод хяналтын нэгжгүй байна.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор санал дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Богд сумын ЗДТГ-ын 2021 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн хүлээн зөвшөөрөхүйц санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал гэж үнэлсэн.

3.4 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь нийт зардлын үзүүлэлтээр сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэл дунд гэж үнэлэн материаллаг байдлын түвшинг 1.5 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ны байдлаар 1047.1 сая төгрөгөөс 1.5 хувиар буюу 15.7 сая төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг төлөвлөлтийн материаллаг байдлын 75 хувиар буюу 11.8 сая төгрөгөөр тогтоосон.

Тогтоосон төлөвлөлтийн ерөнхий материаллаг байдлыг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга

Тус байгууллагын хувьд тайлант онд улсын төсвийн хөрөнгөөр 0.6 сая төгрөгийн техник тоног төхөөрөмж, 1.1 сая төгрөгийн тавилга эд хогшил, улс, орон нутгийн хөрөнгө оруулалт төслөөр 67.5 сая төгрөгийн барилга байгууламж, 0.8 сая төгрөгийн эд хогшил 149 сая төгрөгийн бусад үндсэн хөрөнгө, 2.6 сая төгрөгийн тээврийн хэрэгслийг Арвайхээрийн ЗДТГ-аас шилжүүлэн авч хөрөнгө нэмэгдсэн байна.

Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээгээр тоног төхөөрөмж 84.8 сая төгрөг, эд хогшил 1.2 сая төгрөг, бусад үндсэн хөрөнгө 0.6 сая төгрөг байна. Мөн 12.3 сая төгрөгийн барилга байгууламж , 8.1 сая төгрөгийн тоног төхөөрөмж, 2.2 сая төгрөгийн эд хогшил акталж , 172.5 сая төгрөгийн тоног төхөөрөмж, 4.4 сая төгрөгийн эд хогшил 1.7 сая төгрөгийн бусад үндсэн хөрөнгийг данснаас хасаж дахин үнэлсэн байна. 73.1 сая төгрөгийн агуулах 3.2 сая төгрөгийн газрын хамт Арц богдын хишиг бэлчээр ашиглалтын холбоонд балансаас балансад шилжүүлсэн. Бараа материал өмнөх оноос 35.5 сая төгрөгөөр нэмэгдсэн нь хөрөнгө оруулалт, төслөөр ирсэн аж ахуй материал үнэ 39.6 сая төгрөг нөлөөлсөн байна.

3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.6.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллага нь тухайн санхүүгийн жилд лавлагааны үйлчилгээний орлого 2 сая төгрөг буюу үндсэн үйл ажиллагааны өөрийн орлого, цэвэр бохир усны орлого 63.3 сая төгрөгийн буюу туслах үйл ажиллагааны өөрийн орлоготой ажилласан байна

Тайлант онд Төсвийн шууд захирагчийн хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаанд зориулан 562.4 сая төгрөгийг улсын төсвөөс санхүүжүүлэхээр төсөвлөсөн байна.

3.6.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тус байгууллага 2021 онд 562.4 сая төгрөгийн санхүүжилт авч 528.2 сая төгрөгийг үйл ажиллагаандаа зарцуулж 34.2 сая төгрөгийг хэмнэсэн байна.

Улсын болон орон нутгийн төсвийн хөрөнгө оруулалтаар, 67.5 барилга байгууламж , 149 сая төгрөгийн тоног төхөөрөмж, 0.8 сая төгрөгийн тавилга эд хогшил, 39.6 сая төгрөгийн аж ахуйн материалыг тус тус хүлээн авч үнэ төлбөргүй хүлээж авснаар бүртгэж тайлагнасан байна. 1.6 сая төгрөгийг үндсэн хөрөнгө, 99.1 сая төгрөгийг бараа материалыг төсвийн хөрөнгөөр худалдан авчээ.

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.6.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т "нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна" гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Тус байгууллага тайлант онд 29.3 сая төгрөгийг нэмэлт санхүүжилтээр хүлээн авч тайлангийн 2.6-д харуулснаар зарцуулсан байна.

3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг

Төсвийн шууд захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангаа Төсвийн тухай хууль болон УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн баталсан төсвийн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, журмын дагуу үнэн зөв, бодитой бэлтгэх үүрэгтэй.

Харин тухайн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг дээрх хууль болон бодлого, журмын дагуу материаллаг алдаагүй, үнэн зөв, шударга илэрхийлсэн эсэхэд дүгнэлт өгөх нь Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг юм.

Тайлант онд 1.1 сая төгрөгийг тавилга эд хогшил, 0.6 сая төгрөгийн тоног төхөөрөмж худалдан авсан байна.

3.8 Аудитын гол асуудал

Аудитыг төлөвлөх үе шатанд тогтоосон эрсдэл тус бүрд хэрэгжүүлэхээр төлөвлөсөн горим сорилын хэрэгжилт, гол үр дүнгийн талаар дор нэгтгэн тэмдэглэв.

Эрсдэлийн үнэлгээний дүнд үндэслэн аудитын 3 чиглэлээр аудитын 3 горим сорил гүйцэтгэсэн.

Материаллаг буруу тайлагналын өндөр үнэлэгдсэн эрсдэл, нөлөө бүхий эрсдэл, удирдлагын үлэмж хэмжээний шийдэл орсон асуудал, тайлант хугацаанд гарсан нөлөө бүхий ажил гүйлгээ, үйл явдлыг аудитын гол асуудлыг тодорхойлоход харгалзаж үзсэн.

Богд сумын ЗДТГазар нь 2021 онд 0.8 сая төгрөгийн ажлын гутал худалдан авч ажилчдад олгосон, машин, тоног төхөөрөмж дансанд сагсны шийт, 15 сая төгрөгийн хөрөнгийг ангилал зөрүүтэй бүртгэсэн байна.

Тухайн байгууллага өөрийн үйл ажиллагааны онцлогт нийцсэн нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиггүй байна.

Эдгээр илэрсэн зөрчлүүд нь Төвийн тухай хуулийн 6.4.1 "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж зарцуулах", 16.5.5 "батлагдсан төсвийг үр ашигтай зарцуулах", 10.1.7-д Төсвийн хэрэгжилтэд хяналт тавих; 10.1.11.төсвийн хөрөнгийг үр ашигтай захиран зарцуулж, улсын төсвийн байгууллагаас нийлүүлэх арга хэмжээний чанарын шаардлагыг хангуулах; гэсэн заалт, 18.2.Аж ахуйн нэгж, байгууллагын удирдлага нь нягтлан бодох бүртгэлийн хууль тогтоомж, стандарт, дүрэм, журам, заавартай нийцүүлэн нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг баталж, мөрдөж ажиллана, 20.2.Ерөнхий нягтлан бодогч дараах үүрэг хүлээнэ: 20.2.2.аж ахуйн нэгж, байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг боловсруулах, батлуулах, хэрэгжилтийг зохион байгуулах; Сангийн сайдын "Тушаалын хавсралт шинэчлэн батлах тухай" 2021 оны 190 дугаар тушаалыг хавсралт 2015 оны "Эдийн засгийн ангилал батлах тухай" 5 дугаар тушаалын 5-р хавсралт, 2021 оны Засгийн газрын 43 дугаар тогтоолын 4.1 "Энэ тогтоол

батлагдахаас өмнө ТБОНӨХБАҮ худалдан авах тухай хуулийн дагуу зарлагдсанаас бусад автомашин, албан конторын тавилга, албаны болон ажлын дүрэмт хувцас, амралт, алжаал тайлах, фитнесийн тоног төхөөрөмж, хэрэглэлийн худалдан авалтыг зохион байгуулахгүй байх" гэсэн заалтуудыг тус тус зөрчсөн байна.

3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайлангийн аудитын санал дүгнэлтээс тусад нь салгах ёстой гэж заасан байна.

3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан "Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам"-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Өвөрхангай аймгийн Богд сумын ЗДТГазар нь 2021 онд 151 мэдээлэл шилэн дансанд байршуулахаас 142 мэдээллийг хугацаандаа байршуулсан, 2 мэдээлэл байршуулах хугацаа болоогүй, 7 мэдээллийг хугацаа хоцроож байршуулсан байна. Зайлшгүй оруулах шаардлагатай 2 мэдээлэл огт оруулаагүй байна. Нийт мэдээллийн 95.2 хувийг хугацаандаа 4.8 хувийг хугацаа хоцроосон байна.

Шилэн дансны байршуулсан мэдээлэлд нийцлийн аудит хийхэд дараах зөрчлүүд илэрлээ:

1.Төсвийн байгууллагын батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, хэтрэлт хэмнэлтийн шалтгаан тайлбарын хамт (Бүтэн жилээр,Хагас жилээр,Улирал бүр,Сар бүр)/ хэсэгт мэдээлэл зөрүүтэй

2.Тухайн жилийн төсөвт орсон нэмэлт, өөрчлөлт (Тухай бүр) хэсэгт мэдээлэл зөрүүтэй

3. Цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлого, зарлагын мөнгөн гүйлгээ (Тухай бүр) хэсэгт:

2021.07.07-нд Далан буянт ХХК халдваргүйжүүлэлтийн зардал 5.8 сая төгрөг

2021.11.18-нд Далан буянт ХХК халдваргүйжүүлэлтийн зардал 5.0 сая төгрөгийн гүйлгээнүүдийг байршуулаагүй байна.

Тус илэрсэн зөрчлүүд нь Шилэн дансны хууль, Монгол Улсын Засгийн Газрын 2016 оны 26 дугаар тогтоолын хавсралтаар баталсан "шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам"-ын заалтуудыг зөрчсөн байна.

3.9.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Тайлант хугацаанд мөрдөгдөж буй хууль тогтоомжид томоохон шинэчлэл өөрчлөлт гараагүй байна. Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим, сорилд үндэслэн /*бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд шалгасан зүйлийг холбогдох шалгуурт* / нийцсэн/ байна гэж дүгнэлээ.

3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Зөрчилгүй дүгнэлт авсан байна.

3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Санхүүгийн тайлангийн уялдааг хангаж ажиллах

4. Аудитын илрүүлэлт

Богд сумын ЗДТГазар нь 2021 онд 0.8 сая төгрөгийн ажлын гутал худалдан авч ажилчдад олгосон, машин, тоног төхөөрөмж дансанд сагсны шийт 15.0 сая төгрөг зэргийг хөрөнгийг ангилал зөрүүтэй бүртгэсэн байна.

4.1 Залруулсан алдаа

Багаж техник хэрэгсэл зардлын данснаас 1.7 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгө бэлтгэсэн зардлыг мөнгөн гүйлгээний тайлангийн биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авах зардлын ангиллаар тайлагнахаар залруулга хийлгэлээ.

4.2 Төлбөрийн акт

Байхгүй болно.

4.3 Албан шаардлага

1.Машин, тоног төхөөрөмж дансанд сагсны шийт, 15,0 сая төгрөгийн хөрөнгийг ангилал зөрүүтэй бүртгэсэн байна.

2.Ажилтнуудад 0.8 сая төгрөгийн нормын хувцас бэлтгэсэн.

3.Далан буянт ХХК халдваргүйжүүлэлтийн зардал 2 удаагийн төлбөрийн10,8 сая төгрөгийг шилэн дансанд байршуулаагүй байна.

4.4 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дараалаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. **Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой асуудал**

1.1. <u>Илрүүлэлт:</u>

Мөнгөн гүйлгээний тайлан үндсэн хөрөнгийн тодруулгын тайлангийн уялдаа алдагдсан.

<u>Өгсөн зөвлөмж:</u>

1. Санхүүгийн тайлан болон тодруулгын уялдааг үнэн зөв тайлагнах
2. Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын бичиг баримтыг боловсруулан мөрдөж ажиллах

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг Төрийн аудитын байгууллагад 2021 оны 06 дугаар сарын 01 -ний өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл

/сая төгрөгөөр/

д/д	Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Нийт алдаа, зөрчлийн		Үүнээс							
				Залруулга		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1	Богд сумын ЗДТГ	6	28.3	1	1.7	0	0	3	26.6	2	0

АУДИТЫН ТАЙЛАНГ ХЯНАСАН:

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР О.БАТЖАРГАЛ

АУДИТЫН МЕНЕЖЕР Д.ГАНСҮХ

БЭЛТГЭСЭН:

АУДИТОР П.СОСОРБУРАМ

2022 ОНЫ 02 ДУГААР САРЫН 23-НЫ ӨДӨР